

Sygn. akt I CSK 1039/14

POSTANOWIENIE

Dnia 8 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa P. K.
przeciwko A. C.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 8 września 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 17 czerwca 2014 r., sygn. akt [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. oddala wniosek pozwanego o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 17 czerwca 2014 r. Powódka powołała się na oczywistą zasadność wniesionej skargi, wynikającą z orzeczenia przez Sąd drugiej instancji w sposób odmienny od poglądu przyjętego w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2009 r., I CSK 437/08 (nie publ.), który uchylił wcześniejszy wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Obok tego skarżący wskazał na występowanie w sprawie czterech istotnych zagadnień prawnych. Pierwsze z nich sprowadza się do konieczności oceny, czy pogląd wyrażany w wyroku Sądu Najwyższego co do sposobu wykładni określonej regulacji prawnej powinien zostać oparty na odwołaniu się do konkretnych przepisów, czy też może być odczytywany z szerszych i bardziej ogólnych wypowiedzi zawartych w uzasadnieniu orzeczenia (jak wynika z kontekstu, autor skargi kasacyjnej łączy ten problem z zakresem związania wykładnią Sądu Najwyższego, wynikającego z art. 398²⁰ k.p.c.). Po drugie, w skardze kasacyjnej wskazano także na trzy problemy związane z instytucją przyrzeczenia publicznego: (a) możliwość złożenia przyrzeczenia publicznego już po dokonaniu określonej czynności i skierowania go do konkretnej osoby, (b) możliwość zaciągnięcia zobowiązania w drodze nienazwanej jednostronnej czynności prawnej oraz (c) możliwość modyfikacji już złożonego przyrzeczenia przez powiększenie obiecaney korzyści.

W judykaturze Sądu Najwyższego wyjaśniono, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. Pamiętać przy tym trzeba, że oczywiste jest to, co jest widoczne bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Skarżący musi zatem wykazać, że wyrok zapadł z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym na pierwszy rzut oka, bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, nie publ.). Bliższa analiza uzasadnienia wniosku nie pozwala na stwierdzenie, że skarga kasacyjna w niniejszej sprawie jest – w powyższym rozumieniu – oczywiście uzasadniona.

W judykaturze Sądu Najwyższego wskazano także, że przedstawienie okoliczności, uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze (por. postanowienia z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151). Definicji tej nie odpowiada żadne z zagadnień prawnych sformułowanych przez powódkę. Problem odczytania poglądu wyrażonego przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu orzeczenia zawsze, z natury rzeczy, ma charakter sytuacyjny i nie byłoby możliwe sformułowanie w tym zakresie jakiegokolwiek bardziej ogólnego i uniwersalnego rozwiązania. Niezależnie od tego, formułując to zagadnienie powódka przeczy sama sobie. Problem związania wykładnią Sądu Najwyższego wskazany został przez nią także jako argument za oczywistą zasadnością skargi. Biorąc pod uwagę utrwalony sposób rozumienia przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest możliwe, by ta sama kwestia równocześnie uzasadniała

oczywistą zasadność skargi, jak również stanowiła podstawę istotnego zagadnienia prawnego (a więc kwestii o problemowym i niejasnym charakterze).

Wykładnia przepisów o przyrzeczeniu publicznym (wskazane wyżej problemy a i c) – zwłaszcza zaś rozumienie mechanizmu zaciągnięcia zobowiązania tego typu – nie prowadzą do jakichkolwiek istotnych wątpliwości. Istnienia takich problemów – poza ogólnym wskazaniem na ich występowanie – nie wykazuje także skarżący, nie tłumacząc, w jakim zakresie wykraczałyby one poza dotychczasowy dorobek orzecznictwa i doktryny. Pytanie o możliwość zaciągnięcia zobowiązania w drodze nienazwanego, jednostronnego przyrzeczenia (problem b), także nie odpowiada pojęciu istotnego zagadnienia prawnego. Odpowiedź na to pytanie wymagałaby, w pierwszej kolejności, oceny konkretnych okoliczności sprawy – zwłaszcza zaś treści i uwarunkowań złożonego oświadczenia. Z tego powodu także i w tym wypadku brak jest pola do sformułowania przez Sąd Najwyższy ogólnego poglądu, którego znaczenie mogłoby wykraczać poza ramy konkretnej sprawy – odpowiadając tym samym publicznemu celowi skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Oddalając zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosek o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy miał na względzie fakt, że pozwany nie dostrzegł tego, iż skarga kasacyjna dotknięta jest wadami powodującymi odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, lecz wnioskował o jej oddalenie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2014 r., II CSK 77/14, nie publ.).